

5

SERIES CHRONOLOGICA

RERUM AD HISTORIAM
SACRAM NOVI TESTAMENTI
PERTINENTIUM.

QUANDO

A. D. O. M.

P R A E S I D E

P. POLYCHRONIO GASSMANN

Ord. FF. Min. S. Franc. Recoll. S. Scripturæ, & SS.
Canonum Professore

SELECTAS EX S. SCRIPTURA THESES

PROPUGNABUNT

Religiosi ejusdem Ordinis sacerdotes

F. APRONIANUS FERBER, F. HELUINUS VOSSEN

*S. Scripturæ, SS. Theologiæ & Jurisprudentiæ sacræ
Auditores.*

Aquisgrani In Aulâ Academicâ majori, horis ante &
post meridiem consuetis, Die 20 Maji Anni 1790.

EX TYPOGRAPHIA SCHÆFERIANA,
M D C C X C.

2 H I F T 2

5 mi:

Bint. 406

2 SW

SERIES CHRONOLOGICA

Rerum ad Historiam sacram Novi
Testamenti pertinentium.

P. J.
4641
Periodi Julianæ.

U. C.
681
Urbis conditæ.

OI.
176
4
Olympiadis.

Coff. { TERENTIO LUCULLO
VARRONE,
C. CASSIO VARO

Nascitur Herodes M. ex patre
Antipa, sive Antipatro, &
matre Cypron.

Quidam idumæus, nomine An-
tipater, vir pecuniosus & indus-
triis, infensus erat Aristobulo....
Quamvis Nicolaus Damascenus
hujus genus deducat à primati-
bus Iudæorum, qui in Iudæam
venerunt è Babylonia. Sed hoc di-
cit in gratiam Herodis, ejus filii,
quem fortuna ad Iudæorum Reg-
num evexit. Jos. A. Jud. L. 14. C. 2.
Duxit uxorem illustri inter Ara-
bes loco natam, Cypron nomine,
ex qua quatuor ei nati sunt filii
Phasaetus, & Herodes, qui postea
regnavit, Josephus, atque Phe-
roras, & filia Salome. Hic An-
tipater etiam alios dynastas hos-
pitio sibi conjunxit & amicitia,
maxime Arabem (Aretam) apud
quem & liberos depositus, dum bel-
lum contra Aristobulum gereret.

Idem ibid. C. 12.

A 2

P. J.	U. C.	OI.	
4649.	689.	178. 4.	Coff. AURELIO COTTA, MANLIO TORQUATO;
Periodi Julianæ	Urbis conditæ.	Olympiadis.	<i>Aristobulus acie vicitus, Hierosolymis obsidetur à Rege Arabum, & Antipatro.</i>
			<i>Aretas expeditionem suscepit contra Aristobulum, ducens 50000 pedestris simul & equestris exercitus, moxque vicit prælio. Post eam victoriam desolatus Aristobulus confudit Hierosolymam, Arabs autem adducto secum toto exercitu oppugnabat eum in templo.</i>
			Joseph. L. 14. Ant. C. 3.
4651.	691.	179. 2.	Coff. M. TULLIO CICERONE, C. ANTONIO NEPOTE.
			<i>Post solstitium aestivum expugnantur Hierosolymæ à Pompejo.</i>
			<i>Capto templo, tertio demum mense, die jejunii, 179 Olympiade, C. Antonio, M. Tullio Cicerone Coff. hostis quidem irrumpens jugulabat omnes obvios....</i>
			Idem ibid. C. 8.
4666.	706.	183. 1.	Coff. C. JULIO CÆSARE II, P. SERVILIO VATIA.
			<i>Antipater Herodi secundo (natus ex liberis suis) Galilæam curandam commisit etiam tum valde adolescenti, nec excedenti annum quintum decimum. At rectius lege: cui viginti quinque tantum anni obiigerant, cum aperte mendosus sit Josephilocus.</i>
			Joseph. L. Ant. 14. C. 17.

F. J.	U. C.	O. I.	A. E. J.	
4669.	709.	183. 4.	1.	Aëra Julianæ.
		Olympiadis.		
Periodi Julianæ.	Urbis conditæ.			

A. I.	I.			
4670.	710.	184. 1.	2.	Augusti Imperat.

			6.	5.
4674.	714.	185. 1.		

JULIO CÆSARE IV,
Coff. M. ÆMILIO
LEPIDO.

A Calendis Januarii numeratur annus primus ordinatis seu correctionis Calendarii Romani per C. Julius Cæsarem factæ.

JULIO CÆSASE V.
Coff. M. ANTONIO.

Idibus mensis Martii vulneribus tribus & viginti in Senatu confossum occumbit C. Julius Cæsar. Hujus ex sorore nepos C. Octavius paricidium dissimulans, Cæsaris nomen assumit annis natu 19. Hinc multis scriptoribus initium Imperii Augusti.

Cn. DOMITIO
Coff. CALVINO II,
C. ASINIO
POLLIONE.

Dimisso Senatu Antoniu & Cæsar medium habente Herodem exiverunt, Consulibus, cæterisque Magistratis deducentibus, ascendieruntque in Capitolium, sacribi facturi.... & novus Re (Herodes) primo Regni si die convivio exceptus est a Antonio. Atque hoc patto il Regium fastigium adeptus est CLXXXIV. Olympiad C. Domitio Calvinio iterum C. Asinio Pollione Coff. Joseph. Ant. L. 14. C. 2

P. J.	U. C.	O. I.	E. J.	A. I.	Augusti Imperatoris.
4674.	714.	185. 1.	6.	5.	
		Olympiadis.	Aëre Julianæ.		
Periodi Julianæ.	Urbis conditæ.				

4677. 717. 185.
4.

At dum sub his Coss. scribit ad Regni solium evectum fuisse Herodem Olympiade 184, designat factum ante solstitium æstivum, quo Olympias nova 185 inchoatur, proin intelligendus est de Olymp. 184 completâ, aut mendum irrepit. Atque hæc prima est Herodis epocha.

[M. VIPSANIO
Coss.] AGRIPPA,
[L. CANINIO GALLO.

Post hæc, ubi tempestas (hyems) descevit, moto inde (ex vico ifana) exercitu, venit Jerosolymam, & castra prope urbem metatus est, anno tertio, postquam Romæ Rex declaratus fuerat: quibus mox propius admotis, quæ maximè oppugnationi obnoxia putabat mœnia, ante templum fixit tentoria, volens sic ea, quemadmodum olim Pompejus, aggredi.

Joseph. L. 14. Ant. C. 27.

Denique tanto exercitu circumfidente per quinque menses obsidionem toleraverunt.

Id. de Bell. jud. L. 1. C. 13.

Hyeme transactâ, mense nimurum Februario, inchoata obsidio tenuit menses quinque, proin ad mensem certè Junium jam valde adultum, in quod tempus facile incurvare possunt dies ultimi mensis tertii (Sivan) quem ex-

P.J.	U.C.	Ol.	Æ. J.	A.I.	
4677.	717.	185. 4.	9.	8.	pugnationi per Pompejum & per Herodem adscribit Josephus.
		Olympiadis.	Æra Julianæ.	Augusti Imperatoris.	<i>In Sabbatum annum inciderat oppugnatio.</i>
					Joseph. L. 14. Ant. C. 28.
					Annus Sabbaticus anni præteriti mense tisri inchoatus, hoc anno, eodem recurrente mense terminatur. Ea clades accidit Coss. Romanis M. Agrippa, & Caninio Gallo, 185 Olympiade, mense tertio, feriis, quibus solenne fit jejunium, tanquam revertente in idem temporis punctum illata per Pompejum Iudaicæ calamitate. Nam & ab illo eadem die urbs capta fuerat ante annos 27.
					Joseph. ibid. circa finem.
4689.	723.	187. 2.	15.	14.	[AUGUSTO Coss. [CÆSARE III, [M. VALERIO [MESSALA.
					Pugna Actiaca VI nonas, seu 2. Septembris, à quâ dectis Antonio & Cleopatra, initium Imperii Augusti plures ducunt scriptores, qui annos 44 eidem attribuunt.
					Solus summum Imperium gessit à victoria apud Actium annos XLIV. minus diebus XIII.
					Dio Cassius L. 50.
					Novissimè per quatuor & quadraginta annos solus Rempublicam tenuit.
					Suetonius C. 8.
					Periodi Julianæ. Urbis conditæ.

P.J.	U.C.	OI.	Æ.J.	A.I.	E.
4684.	724.	187.	16.	15.	Augusti Imperatoris.
		3.	Erae Julianæ.		
		Olympiadis.			
4708.	748.	193.	40.	39.	6.
		3.			Ante Anan vulgarem.
4709.	749.	193.	41.	40.	5.
		4.			

[AUGUSTO
CÆSARE IV,
M. LICINIO
CRASSO.

*Antonius nudato gla-
dio sibi mortem consci-
scit : Cleopatra , ubi
servari se triumpho vi-
dit , incautiorēm naſia
custodiam admotis ad
venas serpentibus vive-
re definit. In ditionem
Augusti venit Alexan-
drina Civitas , qui &
ipse rerum omnium po-
titur in orbe Romano :
hinc alii Imperii illius
primordia repetunt.*

[LÆLIO BALBO,
Coff.] C. ANTISTIO
[VETERE.

Mittitur Angelus Gabriel ad Zachariam simplicem Sacerdotem mense Septembri. Concepitio S. Joannis B. praecursoris Domini.

Luc. I. V. 5.-25.

[AUGUSTO
Coff[CÆS. XII.
[L. CORNELIO
[SULLA.

Octavo Calendas Aprilis, sive 25. Martii annuntiatum ab Angelo Dei Verbum, Spiritus sancti operante virtute, virginali Mariae utero concipitur.

Luc. i. V. 26. 38.

Exurgens

P.J.	U.C.	OJ.	Æ.J.	A.I.	a.Æ.	
4709.	749.	193.	41.	40.	5.	<i>Exurgens Maria abiit in Montana in civitatem Zether absque Josepho comite, & salutavit Elisabeth.</i>
		4.	Olympiadis.		Ante Æram vulgarem.	Ibid. V. 39, 40.
				Augusti Imperatoris.		<i>Exi Edictum ab Augusto Cæsare de describendo universo orbe Romanis subjecto, sub finem præfecturæ Syriacæ centii Saturnini, cui hoc anno succedit Quintilius Varus, missio Magistratu extraordinario ad censum per agendum P. Sulpitio Quirino.</i>
						Luc. 2. V. 1.
						Nascitur S. Joannes B. sub solstitium æstivum.
						Luc. 1. V. 57. 80.
						Nascitur Messias de tribu Juda & stirpe David, JESUS CHRISTUS Dei filius 25. Decembris in Bethlehem Juda civitate David, factus homo.
						Luc. 2. V. 2. 20
						C. CALVIS.
						Coff. SABINO,
						RUFFINO
						seu RUFO.
						Calendis Januarii circumciditur in Bethlehem octiduanus Puerus Jesus.
						Luc. 2. V. 21
						Sextâ Januarii ibiden
						B
						Periodi Julianæ.
						Urbis conditæ.
						Periode Julianæ.

P. J. 4710.	U.C. 750.	OI. 194. i. Olympiadis.	Æ.J. 42.	A.I. 41.	a.E. 4.	adoratur à Mágis, ex Arabia felice, stellâ du- ce advolantibus. Math. 2. V. I. 12.
					Ante Æram vulgarem.	Die 2. Februarii im- pletis purgationis Ma- riæ dîebus fistitur Do- mino Divinus Infans. Divino monitu ex urbe Nazareth fugitivus ab- ducitur in Ægyptum. Herodes Messiæ inh- ians, à bitmatu & infrâ occidit infantes. Luc. 2. V. 22. 39. Math. 2. V. 13. 18.
						His pueris <i>Macrobius</i> L. 2. <i>Saturnal.</i> C. 4. falso adnumerat Her- dis filium.
4711.	751.	194. 2.	43.	42.	3.	[CORNELIO Coff. [LENTULO, [M. VALERIO [MESSALINO. <i>Rex (Herodes) mor- bo correptus testamen- tum condidit... Despe- ratâ deinde salute, quia prope septuagenarius erat, mirum in modum efferatus est, iræ impa- tiens, & amarulentus in rebus omnibus.</i>
						Jof. L. 17. Ant. C. 8. Mense Nisan, instante festo azymorum, paulò ante plenilunium, quin- ta die, postquam Anti- patrum filium occidit,

vita defunctus est, Herodes, Ascalonita, post detrusum Regno Antigonum anno 34, ex quo autem à Romanis Rex declaratus est, anno 37, vir in omnes ex aequo saevus, iræ servus, juris dominus.

Joseph. L. 14. Ant. C. 10.

Morbus autem (Herodis) ingravescebat, quia eum senectus pariter & mæror urgebat, cum jam annos septuaginta natus esset.... Satellitibus missis occidit Antipatrum, mortuimque sepeliri præcepit in hyrcanio.... Post interitum autem filii quinque diebus exaltis moritur: annos quidem 34, ex quo interfecit Antigonum, Regno potitus: triginta vero & septem, postquam Rex à Romanis declaratus est.

Joseph. L. 1. de bell. Judaic. C. 21.

Indicatā deinde Regis morte, congregatāque in Hierichun-
tinum amphiteatrum omni militiā... Ptolomeus testamentum
perlegit, quod non aliis ratum habendum esset, quam acce-
dente consensu Cæsarī. Moxque acclamatum est Regi Archelao,
& milites crtervatim undū cum suis ducibus pollicebantur
eandem, quam patri habentis præstitissent fidem, atque ope-
ram.... Archelaus autem per septem dies juxta patriam le-
gem luctu parentis celebrato, & infine luctus funebri epulo
multitudini præbito, in templum ascendit. & quacunque
transiret, excipiebatur gratulationibus, ac faustis acclama-
tionibus.

Joseph. L. 17. Ant. C. 10.

Sacra familia de morte Herodis, & pueri Jesu securitate
coelitus admonita ex Ægypto migrat in Galilæam in Naza-
reth, ubi stabile deinceps figit domicilium.

Math. 2. V. 19. 23.

Romam contendit Archelaus paterni testamenti confir-
mationem postulaturus.

Cæsar Archelaum, non Regem declarat, sed dimidiā
parte ditionis, quæ Herodis fuerat, ei concessa Ethnar-
cham eum constituit, Regnum quoque pollicitus, quam pri-
mum ille se talihonore dignum redderet.... Archelao itaq;
cessit Iudæa & Idumæa, præterque has Samaria.

Joseph. Ant. L. 17. C. 13.

P. J.	U.C.	OI.	Æ.J.	A. I.	Æ.V.
4714.	754.	195. I.	46.	45.	I.
		Olympiadis.		Augusti Imp.	Æra vulg.
4729.	760.	Urbis cond.	52.	51.	7.

Periodi Jul.

[CAJO CÆSARE,
L. ÆMILIO
PAULO.

Æræ Dionysianæ, ac
vulgaris, five annorum
Christi vulgò initium,

[A. L. N. C. SI.
LIANO,
Q. C. M. C. SI.
LANO.

Decimo autem principa-
tus Archelai anno pri-
mates, tam Judæorum,
quam Samaritarum,
non ferentes ejus tyran-
nidem, detulerunt eum
ad Cæsarem, maximè
cum scirent, eum con-
tra ipsius mandatum
fecisse, à quo iussus fue-
rat ex aequo ac bono
præesse subditis... Cæ-
sar auditis ejus accusa-
toribus, & ipsius defen-
sione, misit eum Vien-
nam in exilium, quæ est
urbs Galliæ, multatum
priùs omni pecuniā...
Caterūm ditione Arche-
lai contributā Syriae,
missus est illō à Cæsare
vir consularis Quiri-
nus, qui censum ageret
per Syriam, & ipsius
Archelai domum ven-
deret.

Jos. L. 17. Ant. C. 25.
Quirinus autem ven-
ditis & confiscatis Ar-

P. J.	U.C.	OI.	Æ.J.	A.I.	Æ.V.	
4720.	760.	196. 3.	52.	51.	7.	chelai facultatibus, per actoque cenju, qui incidit in annum 37 post victum à Cæsare in Actiaca pugna Antonium, cum mota esset contra Gozarum Pontificem plebis seditio. Sc Idem L. 18. Ant. C. 3
		Olympiadis.		Augusti Imperatoris.		Ponit quidem Gosephus L. 2. de bello C. 6 novem tantum Archela annos, novem etiam spicis in omne designatos, sed completos accipit; nam L. 17. Ant C. 25, sicuti annos 10 sic etiam 10 spicas, annorum symbolicas recenset, annum utique unum Archelai exactum demonstrans, & alterum inchoatum.
		Urbis conditæ.		Ærae Julianæ.		Pulso Archelao procurator Judææ in provinciam Romanam redacta substituitur Coponius.
4721.	761.	196. 4.		53.	52.	Interea cum Quirini venit Coponius, praefectus turmæ equitum, penes quem esset totius Judææ rerum administratio.
					8.	Jof. L. 18. Ant. C. 1 [FURIO CAMILLO C. S. N. QUINCTI- LIANO. Cum fabius esset Iesu annorum duodecim

P. J.	U. C.	O. I.	Æ. J.	A. I.	Æ. V.	
4721.	761.	196.	53.	52.	8.	sublato jam omni ab Herodianis metu, afferredit cum Maria & Joseph Hierosolymam ad solemnitatem Paschæ, & triduo amissus reperitur in templo inter Doctores, interrogans & audiens illos. Luc. 2. v. 41. 51.
		4.	Ærae Olympiadis.		Æra vulgaris.	[L. C. DOLA- BELLA, C. JUNIO SI- LANO.
4723.	763.	197.	55.	54.	10.	Hoc anno ædem concordiae consecravit Tiberius, & quidem die 16 januarii. Dio Cassius L. 56. Ovid. L. I. fast. v. 271.
		2.	Ærae Julianæ.			Coponius Romam revertitur, successore accepto M. Ambivio, cuius tempore Salome Herodis Regis soror vitædecedens julæ jamiam cum suâ toparchia reliquit. Jof. L. 18. Ant. C. 3.
4724.	764.	197.	56.	55.	11.	[M. ÆMILIO LEPIDO, Coff. [T. STATILIO TAURO. Lege per Consules latâ, postulante patre ejus: (Augusto,) ut aequum ei jus in omnibus provinciis & exera-
		3.	Urbis conditæ.			
			Periodi Julianæ.			

citibus esset, Tiberius, princeps, collega imperii, consors tribunitiae potestatis assumitur, omnesque per exercitus ostentatur.

Suetonius C. 21. Annal. C. Tacitus L. 1. Ann. C. 1.
Vellejus Paterc. L. 2. C. 121.

Hinc proconsularis Imperii initium & anni Tiberii a S. Luca desumuntur.

Annum epochae adscribunt ferè Tacitus, & Suetonius: Epocham ipsam inter primos designat Plinius, dum L. 15. C. 22. ita scribit: eaque commendatione credidere, L. Pisone urbis Romæ curæ ab eo (Tiberio) delectum, quod bido, duabusque noctibus perpotationem continuaasset APUD IPSUM JAM PRINCIPEM. Accedit Suetonius in Tiberio C. 42., dum ait: postea PRINCEPS in ipsa morum correctione cum Pomp. Flacco & Lucio Pisone noctem, continuimque biddenum epulando, potandoque consumpsit: quorum alteri Syriam provinciam, alteri præfeturam urbis confestim detulit. Jam verò Tacitus L. 6, Annal. C. II. aperte tradit, Pisonem in urbis præfectura viginti per annos pariter probatum Ænobarbo & Vitellio Coss. mortuum esse. Consulatus Cn. Domitii Ænobarbi, & M. Furii Camilli Scriboniani, sive A. Vitellii, qui Calendis Juniis in postremi locum suffectus est, concurrit cum anno V. Æ. 32. Inde si viginti subduxeris, habebis sequenti anno a Tiberio jam Principe, in ipsa publicorum morum correctione delectum urbi præfustum Pisonem.

Eandem hanc Imperatoris Tiberii epocham Proconsularem tradunt Dionysius Alexandrinus, Geographus sub Augusto & Tiberio Principibus, Dio Cassius, Clemens Alexand. Tertullianus; eandem agnovit omnis Ss. Patrum antiquitas, quam mirum est a Criticis quibusdam deserí, ut nescio, quod, ex correctis toties, & adhuc emendandis tabulis astronomicis, posthumum tot sæculorum Calendarium Judæorum sibi singant, & subscribant multò recentioribus Dionysi Exigui calculis, quos vèl ipsi agnoscere debent non esse ab errore immunes. Sanè primorum sæculorum doctissimos scriptores, tam Christianos, quam Gentiles, inscitiae arguere debent: cùm illi fidei nostræ mysteria contra hos probaverint ab epochis, quas Gentiles in omnem intenti viam, quâ destruere possent, non detexerint falsas esse & erroneas.

Cæterum periodi, & correctionis Julianæ annos posthac

omittimus, quia exiguus eorum in sequentibus usus est, & facile deprehendi possunt ad Æ. V. annum datum addendo
45 pro correctionis, 4713 pro periodi annis adscribendis.

U.C.	O.I.	Æ.V.	A.I.	T.P.	Coff.	GERMANIC. CÆSARE,
765.	197.	12.	56.	2.	C. FONT.	CAPITONE.
	4.					De Pannoniæ, Dalmatiæ, Germaniæ domitis, sedatis populis Romæ triumphum jam biennio ob turbas va- rias dilatum agit <i>Tiberius</i> ;
						Germanico insignia tantum inscriptiones &c. decernun- tur. <i>Tiberius</i> Censor publi- cos mores corrigit.
					Vellej. Paterc. L.2. C.121. Suetonius in Tiber. C. 20.	
						<i>At verò Augustus senectu-</i> <i>te jam gravis, Germanicum</i> <i>senatui, senatum Tiberio,</i> <i>Collegæ suo, scripto com-</i> <i>mendavit.</i>
					Dio Cassius L.56.post med.	
767.	198.	14.	58.	4.	Coff.	SEXTO POMPEJO,
	2.					SEXTO APULEJO.
						Fatis concedit <i>Ottavianus</i> <i>Augustus</i> Imperator, Nolæ in Campania, die 19. Augu- sti mensis.
						<i>Sexto Apulejo, Sexto Pompe-</i> <i>jo coff. in Campaniam profec-</i> <i>tus Augustus, exhibito Nea-</i> <i>poli spectaculo, Nolæ morti</i> <i>concessit.... Vitâ excessit 14.</i> <i>Cal. Septemb., quâ die quone-</i> <i>dam primum consulatum in-</i> <i>ierat. Vixit annos 75,</i> <i>menses 10, dies 26, siquidem</i> <i>natus est 9. Calend. Octobris.</i>
					Dio L. 56. sub medium.	
						Obiit

U.C.	O.I.	E.V.	A.I.	T.P.
767.	198.	14.	1.	4.
				Tiberii Proconsulari.
				Tiber. Augusteo.
				Hære vulgaris.
				Olympiadis.
				Urbis conditæ.

Obiit . . . duobus Sextis,
Pompejo, & Apulejo Coss. 14.
Cal. Septembris, hora diei
nona, septuagesimo sexto
ætatis anno.

Suetonius Cap. 100.

Cum omnem cūram fata
vincerent, Augustus in sua re-
solutis initia, Pompejo, Apu-
lejōque Coss. septuagualimo
sesto anno animam cælestem
cælo reddit.

Vell. Patrcul. L. 2. C. 123.

Huic (M. Ambivio) suc-
cessit Annius Rufus, quo præ-
side Cæsar fato funditus est . . .
præfuitque Reipublicæ annos
57. 6 mensibus amplius, &
diebus 2: in quo numero 14
sunt anni, quibus Antonius ei-
fuit Imperii socius & parti-
ceps. Vixit autem annos 77.
Joseph. L. 17. Ant. C. 3.

Natus erat Octavian. Au-
gustus 22. Septemb. anni U.c.
691. Coss. C. Antonio, & M.
Tullio Cicerone. Cœpit à
morte avunculi tenere Impe-
rium ann. U. c. 710. iniit Tri-
umviratum cum Lepido &
Antonio ann. 711. Victor
evasit apud Actium ann. 723.
obiit ann. U. c. 767; regna-
vit itaque ab obitu Julii Cæ-
saris annis 57: à Triumvira-
tu constituto ann. 56: à pug-
na Actiaca annis 44. Josephus
itaque anno integro & men-
se uno in computu suo abun-

C

U.C.	O.I.	A.E.V.	A.T.	T.P.	
767.	198. 2.	14. Ærae vulgaris.	1. Tiber. Augustæo.	4. Tiber. Proconsulari.	dat: deficit 2 diebus, & idem tamen alibi tam frequenter & constanter res gestas Augusti suis correctissimis numeris absolvit, locum proin ejusdem esse corruptum, suspicari licet, quod de mense jam apprehendit Scaliger, & Dionem, cum, ut scilicet, Josephum hic præ oculis habuit, legisse: præfuitque Reip. ann. 57, mens. 5, dies 4. Vixit autem annis 76.
768.	198. 3.	15.	2.	5.	[DRUSO CÆSARE, Coff. C. NORBANO FLACCO. Mox hujus anni initio, vel in fine præcedentis, alium Judææ procuratorem sufficit Tiberius.
778.	201. 1.	25.	11.	14.	Tiberius Nero privignus (Augusti) successit, filius.... a quo quintus, (vel P. Quirinium, vel alium, quem silentio premit, adnumerat:) judæorum præses missus est in Annii Ruti locum Valerius Gratus. Jof. L. 18. Antiq. C. 3. [M. ASINIO AGRIPPA, Coff. CORNELIO LENTULO. Anni hujus initio venit in Judæam procurator Pilatus. His ita Gestis Gratus Romanum repetit, in Judæa exactis annis XI. cui deinde Pontius Pilatus successor missus est. Jof. L. 18. Antiq. C. 12.

U.C.	O.I.	A.E. V.	T.A.	T.P.
778.	201. 1.	25.	II.	14. Tiberii Procons.
			Tib. Augusteo. 12.	15.

Urbis conditæ.
Olympiadis.
Æra vulgaris.

Anno quintodecimo im-
perii (proconsularis :) Ti-
berii Cæsar is, qui inchoatur
â 28 Augusti quo die solenni
videtur Tiberius ab Augusto
in collegam imperii assum-
tus ante annos 14.) procu-
rante Pontio Pilato ju-
dæam.... sub Principibus
sacerdotum Anna : (alias
Annano, quem Valer. Gra-
tus Gradu dejecerat :) &
Caipha : (alias Caiapha,
quem dictus valerius, ante-
quam provinciâ excederet,
Simoni Pontificem substi-
tuerat :) factum est Verbum
Domini super Joannem,
Zachariæ filium in deserto,
& venit in omnem regionem
jordanis prædicans &c.

Luc 3. V. 1. — 18. Mat. 3.
V. 1. — 12. Marc. 1. V. 1. — 8.

[LENTULO GE-
TULICO,
Coff. C. CALVISIO
SABINO.

Die 6 januarii, ut con-
stans habet in fastis, Ecclesiastis-
ticis consignata traditio,
Jesu â Joanne in Jordane
Baptizatur, anno ætatis ejus
30 currente.

Mat. 3. V. 13. 17. Mar. 1.
V. 9. II.

Et ecce Jesu baptizat
apertum est cœlum, aëreum
alto hiatu. & descendit Sp-
ritis Sanctus corporali sp-

C 2

U.C.	OI.	A.E.V.	T.A.	T.P.
779	201.	26.	12.	15.
Urbis conditæ		Aeræ vulgaris.	Tiberii Augustæ.	Tiberii Proconsulari.
	2.	Olympiadæ.		

Pascha Christi I.

cie, non in carnis columbae veritate, sed sicut columba in ipsum.

Luc. 3. V. 21. 22.

Et statim spiritus, utique bonus, expulit eum, volentem, in desertum, ubi transacto 40 dierum jejunio, postea vere esuriuit, & accedens tentator, ignorans ejus divinitatem, eum tentat tripli temptatione, eaque non iudicâ, & phantasticâ, sed reali, & extrinsecâ.

Mar. 1. V. II. Math. 4. V. I.

Finitâ temptatione Joannes testimonium perhibet de Christo. Exinde Jesum secuti sunt tres discipuli, & postridie Philippus cum Nathanaele, quem à Bartholomæo non distinguimus.

Joann. I. V. 15. 35. 45.

Die porro tertidâ, forte à vocatione Philippi, circa finem februarii, nuptiæ fælæ sunt in Cana Galilææ, ubi fecit initium signorum Jesus.

Joann. 2. V. I. II.

Sponsum in his Nuptiis sibi Joannem Evangelistam, obscurum figmentum est.

Post hæc descendit Capharnaum, unde, dum prope erat Pascha Iudeorum, ascendit Jesus Ierosolymam, ubi divino actus Zelō vendentes templo ejicit, Iudeisque authoritatis suæ in-

U. C.	O. I.	Æ. V.	T. A.	T. P.
779.	201.	26.	12.	15.
Urbis conditæ.	Olympiadis.	Era vulgaris.	Tiberii Augustæ.	Tiberii Proconsulari.

dicium cedit. Et multi crediderunt in eum, quorum unus Nicodemus noctu ab eo instruitur. dein in Iudea cum discipulis suis demoratur, & Baptizat Joanne Baptizante in Ænon juxta salim.

Joann. 2. V. 12. 25.

Joann. 3. V. 1. 23.

Eodem tempore: (procuringe Judæam P. Pilato:) fuit Jesus, vir sapiens, si tamen virum eum fas est dicere. Erat enim mirabilem operum patrator, & doctor eorum, qui libenter vera suscipiunt: plurimosque tam de Gadæis, quam de gentibus sedatores habuit.

Joseph. L. Ant. 18. C. 4.

Ad hunc etiam, annum pertinent incestuosæ Herodis Antipæ nuptiæ, circa quas ita Josephus mox sub ipso præfecturæ Pilati initio.

Herodes tetrarcha uxorem habebat Aretæ filiam, cum qua jam multo tempore convixerat. Romanum deinde iter faciens divertit ad Herodem, (alias Philippum, non tetrarcham illum Galilææ, de quo L. 3. sed alium Herodis M. filium, vel privata fortuna utentem vel dynastiæ cujusdam ignobilioris dominum;) & Antipæ fratrem, sed genitrice

U.C.	O.I.	Æ.V.	T.A.	T.P.	
779.	201.	26.	12.	15.	natum alia, Simonis Pone tificis filia. Hujus uxoris Herodiadis amore captus, quæ erat Aristobuli Commu- nis: (Antipæ & Philippo:) fratris filia, & Agrippæ majoris: (qui post privatam vitam ad solium ascendit :) soror. Ausus est & de im- petrando ejus conjugio men- tionem facere: quā assen- tiente, convenit inter eos, ut quam primum ille Roma reverteretur in patriam, mulier migraret in ejus do- micitium.... Post hæc Ro- manum navigat, ubi postquam expedivit negotia, propter quæ venerat, domum rever- sum uxori, cui pactum cum Herodiade de se repudianda innotuerat, callidè præoc- eupat, & deterit maritum, qui Herodiadem superindu- cit.
			Tiberii Augusteo.	Tiberii Proconsulari.	Joseph. L. 18. Ant. C. 7.
780.	201.	27.	13.	16.	Die 19. mensis Augusti, anni hujus terminatur an- nus 12. Augustæus, velut & die ejusdem mensis sexti- lis 28. annus Proconsularis 15. Tiberii.

[M. LICINIO CRASSO,
Coff[L. CALPURNIO
PISONE.

Hoc anno mittitur in car-
cerem Joannes ab Herode,
cujus incestuorsas nuptias
infectabatur.

Marc. 6. V. 17. 29.

U.C.	O.I.	Æ.V.	T.A.	T.P.
780.	201.	27.	13.	16.
	3.			
Urbis conditæ.	Olympiadis.	Æra vulgaris.	Tiberii Augustæ.	Tiberii Proconsulari.

Cum autem audisset Iesus quod Joannes traditus esset, secessit in Galilæum.
Mat. 4. V. 12.

In via ad urbem Sichar, mulieri Samaritanæ colloquitur. Biduo cum Samarianis versatus, iter prosequitur in Galilæam. A Galilæis læto plausu exceptus, Canam Galilææ repetit, sicutque absentem filium Reguli. Vocatis inde, ad mare Galilææ Petro & Andrea Jacobo & Joanne, cum iis descendit, habitatque Capernaum. Sanato illic in Synagoga dæmoniaco, ad Petri domum digressus, hujus socrum curat sub meridiem, & vesperi omnes ibi confluentes. Postea hæmorrhœissa curata, mortuam Iairi filiam resuscitat.

Joann. 4. V. 1. 34.
Mar. 1. V. 14. 21. 26. 31. 32.
Mat. 9. V. 22. 25.
Luc. 8. V. 45. 55.

Posthæc erat dies festus Iudæorum (Paschalis nempe) & ascendit Jesus Ierosolymam.

Joann. 3. V. 1.

Ad probaticam piscinam sanat languidum. Sabbatho secundo primo illo nimis quod infrà Pentecosten occurrebat, discipulos vellentes spicas, à Sabbathi transgressione defendit, quod

U. C. OI. M. V. T. A. T. P.

780. 201. 27. 13. 16.

3. Olympiadis.

Aera vulg. is.

Tiberii Augusteo.

Tiberii Proconsulari.

inde transiens , curatione
manūs aridæ confirmat.
Sciens autem Jesus , quod
contra se Pharisei consilium
inirent cum Herodianis , se-
cessit ad mare Galilææ . Plu-
rimis curatis ascendit in
montem , eligit 12 Aposto-
los , & in loco montis cam-
pestri celeberrimum illum
Sermonem habet . A con-
cione divertens *Caphar-*
naum , mundat leprosum .
Urbem ingressus setvum cen-
turionis paralyfi liberat .
Naim contendens , unigeni-
tum viduæ ad vitam revocat .

Joann. 5. V. 9.

Mat. 12. V. 1. 3. 13. 15.

Mat. 5. V. 1.

Mat. 3. V. 3. 13.

Luc. 7. V. 15.

121 201. 28. 14. 17.

4.

Cof. [AP. JUNIO SILANO,
P. SILIO NERVA .

Hæc autem & alia opera
Christi , cum audisset *Ioan-*
nnes in vinculis , legatos mit-
tit ad Christum , qui magnifi-
cō eloγio præcursoris sui
virtutem commendat .

Mat. 11. V. 2. 14.

Rogabat autem Jesum qui-
dam de Pharisæis ut man-
ducaret cum illo . Et ecce
mulier in civitate peccatrix
(Soror Marthæ & Lazari)
ungit pedes ejus .

Luc. 7. V. 38.

Jesus

U.C.	OI.	A.E.V.	T.A.	T.P.
781.	201.	28.	14.	17.
	4.			Tib. Proconf.
Urbis cond.		Olympiadis.	Tib. August.	Pascha J. C. III.

Jesus Paulò ante Pascha
trans mare Galilææ, quod
est Tiberiadis, quinque mil-
lia hominum pascit, ex quin-
que panibus et duobus pis-
cibus prodigiose multiplicatis.

Mat. 14. V. 13. 21.

Mar. 6. V. 31. 44.

*Erat autem proximum
Pascha, dies festius Iudeo-
rum.*

Joann. 6. V. 4.

Ad illud si Christus ascen-
derit, ut dubitare non licet,
Jerosolymis non diu mora-
tus, venientes inde Phari-
sæos, legis divinæ per tra-
ditiones hominum violatæ,
convincit. Ad confinia tyri
digressus, ac mulieris Syro-
phænissæ filiâ à Dæmonio
liberatâ, venit ad mare Ga-
lilææ inter medios fines de-
capoleos, ubi præter alios,
surdum & mutum sanat.
Commiseratione ductus 7
panibus 4000 hominum sa-
tiat, iisque dimissis venit in
Magedan ubi Phariseis aliud
negat signum, nisi illud Jo-
næ prophetæ. In itinere Beth-
saïdam versus, discipulos à
fermento Phariseorum ca-
vere jubet, cæcoque extra
vicum ducto, visum sensim
restituit. In partibus Cæsareor-

D

V.C.	O.I.	E.V.	T.A.	T.P.	
781.	201.	28.	14.	17.	<i>Philippi primatum promittit Petro, discipulisque mortem suam, & resurrectionem prædictit. Post sex dies transfiguratus in monte Thabor, postridie à lunatico dæmonium pellit.</i>
	4.			Tiberii Proconsulari.	<i>Joan. 6. V. 4. Math. 15. V. 1. 20. 39. Marc. 8. V. 27. 39.</i>
			Tiberii Augusteo.		<i>Mat. 16. V. 18. Luc. 9. V. 28. In die natali Herodis Antipæ solicitatione Herodias capite truncatur præcursor Domini. Ecclesia tum græca, tum latina jam à primis sæculis festum decollationis S. Joannis die 29. Augusti in sacris fastis cognavit. Apud Judæos fuit opinio, justâ ultione Numinis deletum Herodis exercitum, propter Joannem, qui Baptista cognominatus est. Hunc enim Tetrarcha necavit virum optimum, Judæos excitantem ad virtutum studia, & in primis pietatis ac justitiæ, simumque ad Baptijmi lavacrum. . . . Cùmque magni concursus ad eum fierent, plebe talis doctrinæ avida, Herodes veritus, ne tanta hominis autoritas defectionem aliquam pareret, quod videbantur nihil non facturi ex ejus consilio judicavit satius esse, priusquam novi aliquid</i>

Urbis conditæ.

U. C.	OI.	Æ. V.	T. A.	T. P.	
781.	201.	28.	14.	17.	<i>exoriretur, illum tollere, quād rebus turbatis seram pœnitentiam agere. Itaque vindictum missum in Machæruntem... illic occidi imperat, quod factum secuta est Iudæorum existimatio, ab irato Deo perditum esse Herodis exercitum.</i>
					<i>Joseph. L. 18. Ant. C. 7.</i>
					<i>Quamvis minima hæc fuerit, quam allegat, tanti sceleris causa.</i>
					<i>Iesus in occulto ascendit Jerosolymam ad festum Sce-nopœgiæ, five tabernaculorum mense Octobri. Festo, quod octo diebus protrahebatur, medio comparet, & docet in templo, ibique die ultimo festivitatis prædicans varios de se excitat sermones, & judicia.</i>
					<i>Joann. 7. V. 10. 13.</i>
					<i>Postridie docenti in templo ad judicium assertur à Scribis & Phariseis, mulier deprehensa in adulterio.</i>
					<i>Joann. 8. V. 1. 11.</i>
					<i>A nativitate cœcus à Christo illuminatur.</i>
					<i>Ibid. 9. V. 1. 41-</i>
					<i>Iesus rediens in Galilæam hospitio excipitur apud Mar-tham & Mariam.</i>
					<i>Luc. 10. V. 28. 42.</i>

U.C.	OI.	A.E. V.	T.A.	T.P.	Nuntium accipit, quod Herodes quærat illum interficere.
781.	201.	28.	14.	17.	Euc. 13. V. 31. 35. Excedit Galilæā, ditione Herodis, non amplius eō reversurus.
	4.	Aëræ vulgaris.		Tiberii Proconsulari.	Marc. 10. V. 1. Math. 19. V. 1.
		Tiberii Augusteo.			Venit Ierosolymam ad festum Dedicationis, Encæniorum, sive Purificationis templi per Judam Machabæum, quod in diem 25. mensis Casleu, medium Decembrem nostrum incurrebat & hyems erat, & ambulabat... Jesus in Porticu Salomonis, ubi, cùm acriter Judæorum incredulitatem exagitasset, volentium lapidare, & apprehendere manibus egrediebatur, recedit trans Jordanem in Bethaniam, ubi Joannes baptizaverat, & quod illum sequitur multitudo populi.
782.	202.	29.	15.	18.	Math. 29. V. 1. 2. Marc. 10. V. 1. Joan. 10. V. 22. 42. [C. FUSIO GEMINO, Coff. [L. RUBELLIO GEMINO. Est annus hic saeculis omnibus memorabilis, Periodi Julianæ 4742, Aëræ Julianæ 74, ætatis JESU CHRISTI 33, & vitæ ultimus.
	I.				

U.C. 782.	Ol. 202. I.	Æ.V. 29.	Mense Janua- rio	In Bethania transjordanica agen- ti Christo , nuntiatur Lazari infir- mitas. Biduo post moritur Lazarus : Jesus ad resuscitandum illum , re- dit in Iudæam iterum. Joann. II. V. 1. 16.
Urbis conditæ.	Olympiadis.	Erae vulgaris.		Post quatuor ferè dies impensos itineri venit in Bethaniam , & La- zarum quatuor jam dies mortuum & sepultum , ad vitam revocat. Ibid. V. 17, 44.
			Mense Martio	Dum miraculi celebritate percul- sa Synagoga de Jesu perdendo de- liberat , ipse secedit <i>in regionem</i> <i>juxta desertum , in civitatem , quæ</i> <i>dicitur Ephrem.</i> Ibid. V. 54.
			Die 18.	Jesus ex Ephrem cum duode- cim Apostolis secretò egressus , in Itinere Jerosolymam versus præ- dicet instantem passionem suam. Pe- titio matris filiorum Zebedæi , il- luminatio cæcorum in agro jeri- chuntino , Zacchæi conversio. Mat. 20. V. 17. 34. Marc. 10. V. 32. 52. Luc. 18. V. 31. 19. V. 10.
			Die 20.	<i>Ante sex dies Paschæ venit Be- thaniam , ubi postridie in domo Si- monis leprōsi cum Lazaro cœnat ;</i> ministrat Martha : ungit Maria : murmurat Judas. Joann. 12. V. 1. 9.
				In crastinum venit Bethphage ad montem Oliveti , vectusque asinâ & pullo , triumphali ritu Jerosoly- mam ingreditur , ubi ejectis denuò è templo vendentibus , cœcos fa- nat , & claudos.

U.C.	Ol.	E.V.	Mense	
782.	202.	29.	Martio	Math. 21. V. 7. 16. Marc. 11. V. 7. 16. Joann. 12. V. 12. 50.
	I.		Die 21.	Vesperi Bethaniam redux, manè Jerosolymam repetens, esurit: ma- ledicit ficalneæ mox arescenti, tem- plum adit, unde vesperi Bethaniam redit.
	Olympiadis.	Erae vulgaris.		Math. 21. V. 18. 19. Marc. 11. V. 12. 14.
Urbis conditæ.			Die 22.	Alterâ die, mirantibus in via dis- cipulis ficalneam arefactam, ora- tionis efficaciam tradit: in templo docet, Pharisæos, & Saducæos confutat, discipulisque templi struc- turam extollentibus, ejusdem, ac totius urbis excidium prænuntiat.
				Math. 21. V. 23. 23. V. 12. Luc. 21. V. 4. 6.
			Die 23.	Biduo ante Pascha Principes Sa- cerdotum adit <i>Judas Iscariotes</i> , & de tradendo Jesu paciscitur.
				Math. 26. V. 14. 16. Marc. 14. V. 1. 11.
			Die 24.	Feriâ quintâ, & primo die azy- morum, per Synecdochen, quando Pascha ab hora tertia pomeridia- na immolabant <i>Judæi</i> , cum ritibus lege præscriptis postea edendum, dicunt ei discipuli, quod vis, eamus & paremus tibi, ut manduces Pascha?
		Luna		Marc. 14. V. 12.
		¹⁴ Menis		Vespere autem facto, post solis occasum, secundum legem venit cum duodecim ad cœnaculum gran- de stratum, ibique agnum pascha- lem comedit Jesus.
		Nisan		Luc. 22. V. 7. 38.
			Pascha J. C. IV. & ultimum.	

V.C.	Ol.	E. V.	Mense Martio
782.	202. 1.	29. Aera vulgaris.	
Urbis conditæ.			

Die 24.

Joan. 13. ¶. 18.

Surgens à coena cœpit lavare pedes discipulorum; proditorem insinuat. Ad cœnam redux accepit panem, & gratias agens, benedixit, fregit, deditque discipulis dicens: *Hoc est corpus meum, & calicem dicens: Hic est sanguis meus;* proditorem jam indicat iterum, qui porrectâ sibi bucellâ, Joanni signatus exiit continuò, facturus cito, quod facit.

Hymnōque dicto, humiliatā de Primatu contentionē, prædictā suorum fugā & trinā Petri negationē, habitō ad discipulos sermone, egressus est cum illis trans torrentem Cedron, in hortum Gethsemani, ubi adsumtis tranfigurationis sociis, cœpit pavere, & tædere, ac post prolixam orationem ab Angelo confortatus, à Juda osculo proditus, à submissis Ministris, prius miraculosè prostratis, sub medium noctem est comprehensus.

Math. 26. ¶. 17. 29. 30. 50.

Marc. 14. ¶. 12. 49.

Luc. 22. ¶. 7. 53.

Joan. 13. ¶. 1. 18.

Tunc discipuli ejus relinquentes eum, omnes fugerunt, Jesùsque vinctus pertrahitur ad Annam primū, dein ad Caiphā Pontificem, in cuius domo ter à Petro negatus, alapā percussus, & à Caiphā adjuratus filium Dei se profitetur. Dimisso cœtu Jesus militum licentiae permisus, variis contumeliis afficitur.

Math. 26. ¶. 56. 75.

Marc. 14. ¶. 50. 72.

U.C.	OI.	Æ.V.	Mense Martio	
782.	202.	29.	Die 25.	Luc. 22. V. 53. 65. Joan. 18. V. 1. 27.
	1.	Aëre vulgaris.		<i>Mane autem facto, coram uni- verso Concilio reus mortis procla- matus, trahitur ad Pilatum; des- perat Judas, projicit argenteos, se suspendit. Examinatus à Pilato Je- sus declaratur innocens, mittitur ad Herodem, inde reducitur ad Pi- latum, qui tandem flagellatum sub undecimam matutinam Iudæis tradidit ad crucifigendum.</i>
				Math. 27. V. 1. 31. Marc. 15. V. 1. 19. Luc. 23. V. 1. 25. Joan. 18. V. 28. — 19. V. 16.
			Die 27.	Sub horam duodecimam Salva- tor mundi, medius inter duos la- trones affigitur cruci, in qua sub tertiam pomeridianam tradit spiri- tum. Velum templi scinditur, terra tremit; centurio convertitur, po- pulus pœnitit, latronum crura franguntur, latus Christi aperitur, Math. 27. V. 55. 66. Marc. 15. V. 40. 47.
				Jesu sacrum corpus sepelitur an- te sextam vespertinam. Custodes à Synagoga sepulchro apponuntur. Luc. 23. V. 49. 56.
				Sub horam quartam matutinam gloriosa Jesu Christi Triumphatoris Resurrecțio. Maria Magdalene ante diluculum egressa, paulò post, cum adhuc tenebræ essent, pervenit ad monumentum, quod, cum va- cuum reperit, consternata recurrit ad Apostolos. Advolant Petrus & Ioannes, qui iustratis bene om- nibus

U. C.	O. l.	Æ. V.	Mense Martio Die 27.	nibus redeunt. Relictæ ibidem <i>Magdalene</i> apparent Angeli, a mox ipse Christus. Mat. 28. v. 1. 4. Marc. 16. v. 9. Joan. 20. v. 1. 17.
782.	202.	29.		Revertente ad Apostolos <i>Magdalena</i> , sub horam sextam ad te pulchrum veniunt aliæ Sanctæ mu lieres orto jam sole. Angelorur cum illis colloquium. Revertenti bus, & forte <i>Magdalenen</i> jam af secutis, videndum se præbet Jesus quid fibi contigerit, discipulis nur tiant.
				Luc. 24. v. 1. 10.
				In meridie comitatur Jesus di cipulos euntes in <i>Emmaus</i> ; illi redeuntibus, <i>Petro</i> ; reversis con gregato Apostolorum collegio <i>Thoma</i> absente, apparèt. Luc. 24. v. 13. 47. Joan. 20. v. 19. 25.
		Aprilis Die 3.		<i>Et post dies octo iterum erant</i> discipuli ejus intus congregati non jam ierosolymis, sed in Ga lilæa, & <i>Thomas</i> cum illis; ve sus januis clausis, &c. Joan. 20. v. 26. 29.
				Postea manifestavit se iterum Jesus discipulis ad mare Tiberiadi. Ibid. 21. v. 1. 23.
				Apparet plusquam quingent fratribus in Monte Galilææ, dei de visus est <i>Jacobo</i> . Marc. 16. v. 9. 16. 1. Cor. 1 v. 6. 7.
		Maji Die 5.		Discipulos in montem olivaru

U.C.	OI.	Æ. V.	Maji Die 5.	educit, & ipsis cernentibus eleva- tur in Cælum. Luc. 24. V. 3. 51.
782.	202. 1. Urbis conditæ,	Æræ vulgaris. Olympiadis.		<i>Christus hic erat, quem accusa- tum à nostræ gentis principibus, Pilatus cum addixisset cruci, nihil- ominis non destiterunt eum dilige- re, qui ab initio cœperant. Appa- ruit enim eis tertia die vivus, ita ut divinitus de eo vates hoc & alia multa miranda prædixerunt: & usque in hodiernum, Christianorum genus ab hoc denominatum non deficit.</i>
	Æ. V.	T.A.	P. C. 1. à Passione Christi.	Jos. L. 18. Ant. C. 4, Die 15. Maji, feriâ 1., quinqua- gesimâ secundum legem præscriptâ, quâ Judæi Pentecosten celebrabant, descendit Spiritus sanctus mirabi- lium operator in Apostolos. Actor. C. 2. V. 1.
		29.	15.	Die 26. Decembris lapidatur S. Stephanus. Ibid. Cap. 7.
783.	30.	16.	2.	Coff. [C. CAS. LONGINO. M. VINICIO. Persecutio contra Ecclesiam. Dis- persis reliquis manent Apostoli Je- rosolymis. Prædicat Philippus in Samaria: eò mittuntur Petrus, & Joannes. Simon Magus pecuniam offert emendæ virtuti miraculorum. Conversio Eunuchi Reg. Candacis. Act. C. 8.
784.	31.	17.	3.	Coff. [TIBERIO AUG. V., L. ÆLIO SEJANO. Conversio mirabilis Sauli die 25. Januarii. Ejus discessus in Arabiam, vicinam regionem, redditus Damas-

U.C.	Æ.V.	T.A.	P.C.	
784.	31.	17.	3.	cum, quibus omnibus impensis dies multi, imò anni tres. Act. 9. V. 1. 23. Gal. I. V. 17. 18.
786.	33.	19.	5.	Coff. SER. SULP. GALBA, L. SULLA FELICE. Hoc vel præterito anno fundat S. Petrus Cathedram Antiochenam. Sedit Antiochiae annis 7. S. Hieron, in Catal. Acta Ss. tom. 4. Jul. pag. 4. n. 15.
787.	Æræ vulgaris.	Tiberii Augusti.	6.	Coff. PAULO FABIO PRISCO, L. VITELLIO NEPOTE. Præsenti vel sequenti anno post annos tres à conversione, venit Pau- lus Jerosolymam videre Petrum. Act. 9. V. 26. 28. Tunc etiam Philippus Herodis (Antipæ) frater diem suum obiit anno Tiberii principatus XX, cùm ipse præfuisse XXXVII. annis Trachonitidi & Gaulanitidi, ac Ba- taneæ, vir perpetuè modestus, & amator quietis, ac otii. Ab anno nimurum tertio ante Æram vulg., quo eodem pater ejus Herodes M. obiit.
788.	35.	21.	7.	Joseph. L. 18. Ant. C. 6. Coff. C. CESTIO GALLO, M. SERVILIO NONIANO. Vitellius, Marcello amico ad pro- curationem Judææ missus, Pilatum juvit Romanum proficisci, responsurum apud Cæsarem ad objecta per Ju- dæos erimina. Ita ille decem annis exactis in sua provincia, cùm necef- se haberet parere Vitellio, ad urbem iter suscepit, quò priusquam perve- niret, vitæ excessit Tiberius. Joseph. L. 18. Ant. C. 5.

U.C.	Æ. V.	T.A.	P.C.
788.	35.	21.	7.
790.	37.	23.	9. à Passione Christi.

Ecclesia per totam Judæam, & Galilæam, & Samariam pacem habebat. Petrus iustrat omnes Ecclesiæ.

Act. 9. V. 31. 32.

Cos. [CN. ACER. PROCULO,
C. PONTIO NIGRINO.

Moritur Tiberius Cæsar die 16.
Martii.

Suet. in Tiber. C. 16.
Tacit. L. 6. Ann.

Tiberius Cajo successore sibi designato post paucos dies obiit, cum vixisset in Imperio annis 22, mensibus 5, diebus 13, à morte Octav. Augusti. A tempore, quo Collega Imperii assumptus fuit, annos XXVI. (alias XXV.) menses VI.

Joseph. L. 18. Ant. C. 8.

Clem. Alexand. L. I. itrom.

Succedit *Cajus Caligula*, Germanici filius.

Post quem (Tiberium) Cajus Republicæ præfuit, quartus in Imperatorum serie.... Cæterum Cajus Romani reversus, Tiberii simul corpus referens more solenni funus celebravit... & cum vellet Agrippam eadē die solutum dimittere, monitu Antoniæ supersedit.... Elapsis tamē non multis diebus..., imposito in ejus caput diademe, Tetrarchicæ, quæ Philippi fuerat, Regem constituit, adiectâ Lysaniæ quoque Tetrarchiâ... in Judæam autem Marullum misit præsidem.

Joseph. L. C.

Circa hunc annum contigit con- versio centurionis Cornelii.

Act. 10.

U.C.	Æ.V.	C.C.	P.C.
790.	39.	1.	9.
		Cajus Caligulae.	a Paſſione Christi.
		Hære vulgaris.	Urbis conditæ

Auditis prodigiis, quæ Cornelii baptismum præcesserant, & conſecuta fuerant, & revelatione Petro factâ de gentilibus ad Ecclesiam admittendis, illis etiam prædicatur Evangelium Antiochiæ, ubi plurimi convertuntur. Tarſo S. Paulum eò accersit Barnabas, cum eoque annum integrum conversatur Antiochiæ, ubi florente Ecclesiâ, discipuli primùm vocantur Christiani.

Act. II. V. 1. 26.

Mathæus, qui & Levi, ex Publicano Apostolus, primus inter eos, qui ex circumcidione crediderant, Evangelium Christi compositus.

S. Hieron. L. de Script. Eccles.

Coff. CAJO AUG. III.,
M. COCCEJO NERVA.

Fundatio Cathedræ Romanæ per S. Petrum. Adventus S. Jacobi in Hispaniam. Vide infrà ad annum Æ. v. 65. Ss. Petro & Paulo emortualem.

Antiochiam superveniens hoc vel sequenti anno Agabus Propheta vaticinatur, famem magnam futuram sub Claudio.

Act. II. V. 27.

Coff. CAJO AUG. IV.,
CN. SENT. SATURNINO.

S. Petrus primam dat Romæ ad dispersos undique fideles epistolam, mittitque per Silam.

Cajus Caligula IX. Cal. Februario occiditur. Vixit annis XXIX: imperavit triennio, & X. mensibus, diebusque octo.

Sueton. in Cal.

Ita Cajus quarto sui principatus

I.C.	A.V.	C.C.	P.C.	à Passione Christi.
94.	41.	4.	13.	
		Claudii Imper. i.		
		Aetas vulgaris.		
		Urbis conditio.		
95.	44.	4.	16.	

anno finiit, vir & ante principatum maleficus &c.

Joseph. L. 19. Ant. C. 1.

Cajo Caligulae succedit Claudio,
ejus patruus. Ejus tempore frequenter Imperium summâ annonæ penuria laborabat.

Sueton. in Claudio.

Optimum visum est rebus adhuc turbatis principem eligere Claudiu-
m, defuncti patrum, nemini eorum,
qui tum in Senatum coiverant, non præferendum.

Joseph. L. C.

Hoc pariter anno *Marcus discipulus & interpres Petri . . . breve scripsit Evangelium, quod, cum Petrus audisset, probavit, & Ecclesiae legendum suā authoritate dedit.*

S. Hieron. L. de Script. Eccles.

Coff. L. QUINT. CRISPINO,
M. STATILIO TAURO.

Occiso ante Pascha, (vel anno forte priori, mense julio:) Hierosolymis S. Jacobo Zebedæi filio ibidem ab Herode Agrippa carcere clauditur S. Petrus, indeque ab Angelo liberatur. Non diu post Rex impius pudenda de cœlo morte punitur.

Actor. Cap. 12.

Cruciatus per continuos quinque dies nihil se remittente confectus, vitam finiit: (Agrippa Rex,) annum natus quartum supra quinquagesimum, postquam regnasset per septennium. Quatuor enim annos sub Cajo Cæsare obtinuit regnum: primum in Philippi Tetrar-

U.C.	Æ.V.	C. I.	P.C.
797.	44.	4.	16. à Passione Christi.

chia per triennium, cui quartu-
demum anno accessit & Herodi-
Tetrarchia. Tribus deinde anni.
sub Claudio Cæsare præter, jan-
dissimam ditionem, in Judæa quoque
regnavit, & Samaria, simulque
Cæsarea..... Casar præsidem Ju-
dææ, totiusque regni, misit Cus-
pium Fadum, &c.

Joseph. L. 19. Ant. C. 7.

Sub hoc tempus contigit famæ
dirissima, ab Agabo prædicta.

Act. II. V. 29.

Nuper etiam non longe ante Ju-
daicum bellum principatu Claudii...
Cum tam valida famæ regionem
nostram premeret, ut assaron qua-
tuor drachmis vœniret, nemo tamen
sacerdotum ausus est... Tanta eges-
tate premente, &c.

Joseph. L. 3. Ant. C. 13.

Fado autem successit Tiberius
Alexander..... Horum tempore
magna illa famæ Judæam tenuit,
quando Regina Helena frumentum
ingenti sumtu ex Ægypto compa-
ratum in egenos distribuit.

Idem. L. 20. C. 3.

Cum famæ, de qua Josephus,
ab anno quarto & quinto Claudii
potissimum Judæam presserit, sub
hoc tempus Paulus & Barnabas
eleemosynas Jerosolymas detule-
runt.

Act. II. V. 30. — 12. V. 25.

Paulus & Barnabas reverſicūm
Joanne Marco Antiochiam, segre-
gantur à Spiritu S. Apostoli ad
gentes. Prædicant Evangelium in

U. C. Æ. V.	C. I.	P. C.
797.	44.	16.
Urbis cond.	Aeræ vulgar.	à Passione C.
802.	49.	21.

Cypro, Pamphylia, Pisidia, Lyrcania; unde per easdem provincias reversi, confirmatis ubique discipulis ex Attalia trajiciunt in Syriam; reversique Antiochiam, morati sunt tempus non modicum cum discipulis.

Actor. 13. & 14.

Coff. C. POMPEJO-GALLO,
Q. VERANIO.

Tiberio Alexandro succedit Cumanius... Octavo anno principatus Claudii.

Joseph. L. 20. Ant. C. 3.

Claudius Iudeos, impulsore Chreste assidue tumultuantes, Roma expulit.

Sueton. in Claud. C. 25.

Compellente Claudii edicto, Petrus Romæ excedit, & reddit in Palestinam: *Priscilla, & Aquila* morati tantisper in Italia navigant in Asiam.

Acto. 18. V. 2.

Superveniunt à Jerosolymis Antiochiam Doctores, nimium legi Moysaicæ devoti, atque inter hos Cephas. Diffensiones inde Oriuntur. Paulus judaizantem exemplo Cepham acriter reprehendit. Cum vel sic ingravesceret etiamnum ex discordia malum, Paulus revelatione divina evocatur Jerosolymam, quod simul destinatur cum Barnaba, Tito, & aliis ab Ecclesia Antiochena, ut super quæstione exorta judicium Apostolorum exquirant.

Acto. 15. V. 1. 4.

Deinde

U. C.	A. V.	C. I.	P. C.
802.	49.	9.	21.

Urbis conditæ.
Æra vulgaris.
Claudii Imperatoris.
à Passione Christi.

Deinde post annos quatuordecim iterum ascendi Jero/olymam cum Barnabæ, assumto & Tito. Ascendi autem secundum revelationem.

Gal. 2. V. 1.

Concilium I. Hierosolymitanum Apostolicum celebratur, ubi eonversi ad legem Evangelicam gentiles liberantur jugo legis Moysaicæ.

Act. 15. V. 4. 34

Paulus & Barnabas cum Bar-saba & Sila decisionem concilii referunt Antiochiam. Inde, orta diffensione super Joanne Marco, cum hocce Barnabas navigat in Cyprum, Paulus assumto Sila, p-rambulat Syriam & Ciliciam.

Act. 15. V. 22. 41.

Paulus prædicans in Lycaonia, Lystris circumcidit Timotheum, peragrat Phrygiam & Galatiam tacitus; cum in Mysiam pervenisset, prohibetur à Spiritu S. ire in Bithyniam, divertit Troadem, inde que monitu divino navigat in Macedonia, ubi Philippis hospitatur apud Lydiam, dæmonem Pythonem expellit; quapropter, excitata seditione, flagellatur, convertit custodem Carceris ad Christum, & à supplice Magistratu dimittitur.

Act. Cap. 16.

Transiens Amphipolim & Apollonianam venit Theffalonicam. Orta seditione à Judæis, hospitis Jasonis dexteritate evadit in Beroëam, unde mota rursum à Judæis Theffalonicensibus persecutione, navigat Athenas. Ejus ibidem cum Philo-

F

U.C. E.V. C.I.
802. 49.

Urbis conditæ.

P.C. 21.

Claudii Imperatoris.

805. 52.

12. 24.

Aëre vulgaris.

*sophis disceptationes. Conversio
Dionysii Areopagitæ.*

Act. Cap. 17.

Apostolus Athenis pervenit Corinthus, quod adveniunt Silas & Timotheus. Docet per sesquiannum, multos Christo lucratur. Contra Judæos defendit se coram Gallione Proconsule Achaiæ, & ex Cenchris cum Aquila & Priscilla Epheso Cæsaream navigat, indeque pergit Antiochiam.

Act. Cap. 18. V. 1. 23.

Corinthi S. Paulus alteram ad Thessalonicenses perscribit Epistolam, ubi & anno præcedente ad eosdem dederat primam.

Coll. FAUSTO SULLA,
SALVIO OTHONE.

Claudius Cumanum... multavit exilio.... Procuratorem deinde in Iudæam misit Claudium Felicem, fratrem Pallantis... Felix cum esset Iudææ procurator, visa hac fæminarum omnium pulcherrima: (Drusilla, sorore Agrippæ junoris) amore ejus captus est... illa male consulta.... consensit calcata religione patria Felici nubere.

Joseph. L. 20. Ant. C. 5.

Paulus cum aliquo tempore manisset Antiochiæ, perambulat Galaticam regionem, & Phrygiam, ex cuius Metropoli primam ad Timotheum mittit Epistolam.

Act. 18. V. 23.

Venit Ephesum, ubi per tres menses disputat in synagoga, quâ

U.C.	Æ.V.	C. I.	P.C.	
805.	52.	12.	24.	reluctante desertâ, docet in schola Tyranni per biennium. Actor. C. 19. V. 1. 40.
807.	54.	14.	26.	Coff. [M. ASINIO MARCELLO, [M. ACILIO AVOLA. <i>Claudius Cæsar exætis in Imperio tredecim annis, & octo mensibus, diebusque viginti, fato functus est: (die 13 Octobris:) asseverantibus quibusdam, sublatum esse uxoris beneficio.</i> Joseph. L. 20. Ant. C. 5.
				<i>Successorem regni Neronem relinquent, quem Suadelis Agrippinae uxorius suæ, in Imperium cooperaverat.</i> Idem. L. 2. de Bell. C. 11.
				Paulus <i>Ephesi in scholâ Tyranni</i> pergit docere, ibique prodigiosas sanitates operatur. Dæmoniacus invadit <i>Scevæ Judæi filios. Demetrius Argentarius</i> commovet artifices, & populum adversus Paulum; illos scriba Oratione sedat. Actor. 19. V. 10. 40.
				Ex urbe Ephesinâ primâ vice Paulus scribit Corinthiis.
808.	55.	15.	27.	Coff. [NERONE AUGUSTO, [L. ANTISTIO VETERE. <i>Exælio Ephesi ferè triennio Paulus tendit in Macedoniam, unde post tres menses Philippis Troadem, inde in Asson, Mitylenen, in Samum; hinc navigat Miletum. Horatus accersitos ad se Ephesinos, pergit Coüm, inde Pataram, ac tandem Tyrum appellit.</i> Actor. 20. 21. V. 1. 3.

U.C.	Æ.V.	N.I.	P.C.
808.	55.	2.	27.
			à Passione Christi.
		Neronis Imperatoris.	

Urbis conditæ.

Varias interim ad diversas Ecclesias *Paulus* dat literas. *Nicopoli in Macedonia Galatis, Corinthiis, Titio, & Romanis* ex portu *Cenchrensi*, qui *Corintho* vicinus est, scribit. *Tyri* ac deinde *Cæsareæ* prædicunt *Prophetæ*, vincula jerosolymis manere *Paulum*, qui, nequicquam diffudentibus discipulis eò pergit sub *Pentecosten*. Exceptus cum *Gaudio*, ut judaizantium calumnias confutet, jungit se *postero die*, quam *advenerat*, votum exequentibus in templo, ubi conspectus à *Judæis* quarto *adventus* die invaditur; eripitur furori à *Lysia*, & arci *Antoniæ* includitur.

Act. 21. & 22.

Postridie noctu cum validâ custodiâ vincitus mittitur *Cæsaream*, ad *Felicem Præsidem*, eoque perducitur biduo post, septimo die, postquam *Jerosolymam* reviserat. Post quinque autem dies, *Cæsareæ* actos, duodecim ab adventu, defendit causam suam coram *Felice*, à quo liberaliori custodiâ detinetur.

Act. 23. V. 24. — 24. V. 26.

Biennio autem præfecturæ in Judæa expleto, accepit successorem Felix Portium Festum.

Ibid. V. 27.

Cæterum postquam Felici successor Portius Festus à Nerone missus est, primores Iudeorum Cæsaream incolentium Romanum profecti sunt, Felicem accusaturi.

Joseph. L. 26. Ant. C. 7.

Festus audit coram Agrippa Pau-

U.C.	E.V.	N.I.	P.C.	<p>tum perorantem; & appellantem ad Cæsarem Romanam destinat. Actor. C. 25. 26.</p> <p>Variò variis per hyemem & tem- pestates casibus jactatus Paulus, naufragium patitur contra insulam <i>Melitensem</i>, ubi benignè excipitur à barbaris.</p> <p>Act. 27. 28. V. 1. 2.</p> <p>Hoc verosimilius anno S. Lucas sc̄llator Apostoli Pauli, & omnis peregrinationis ejus comes, scrip- fit Evangelium.</p> <p>S. Hieron. L. de script. Eccles.</p>
808.	55.	2.	27.	<p>à Passione Christi.</p>
		Neronis Imperatoris.		
809.	56.	3.	28.	<p>Q. VOLUSIO, Coff. P. COR. SCIPIO.</p> <p>Cum reliquam hyemem Melitæ prædicando exegisset Paulus, pri- mo vere solvit in Italiam, Puteolos appellit, indeque tandem deducitur Romanum, ubi liberius habetur, & biennio toto manens in conducto suo, prædicat cum magno fructu Judæis atque gentilibus.</p> <p>Actor. C. 28.</p> <p>Paulus Roma per Epaphroditum Philippensibus, per Onesimum Co- loffensibus & Philemoni; postremò Hebræis mittit Epistolas.</p> <p>Cæsar de Festi morte accepto nuntio Albinum in Judæam misit præsidem. Junior Ananus audax & ferox in- genio, tempus opportunum se na- tum ratus, mortuo Festo, Albino adhuc, agente in itinere, concilium judicum advocat, statutumque co- ram eo fratrem Jesu Christi Ja- cobum nomine, & unda quosdam alios, reos impietatis peractos, la-</p>

U.C.	Æ.	V.	N.I.	P.C.
809.	56.	3.		28.
817.	64.	11.		36.
			à Passione Christi.	
			Neronis Imperatoris.	
			Æræ vulgaris.	
			Urbis conditæ.	
818.	65.	12.		37.

pidandos tradidit, quod factum omnibus in ea civitate bonis & legum studiosis vehementer displicuit.
Joseph. L. 20. Ant. C. 8.

Coff. [C. LECANIO BASSO,
M. LICINIO CRASSO.

Gessius Florus Albinæ successor & Nerone missus, plurimis Judæos revlevit calamitatibus.... adēd verò potestate violenter abusus est, ut Albinum Judæi desiderarent quasi beneficium.

Joseph. L. 20. Ant. C. 9.

Urbs Romana Coff. Cajo Lecano, & Marco Licinio incensa, ac videbatur Nero condendæ urbis novæ, & cognomento suo appellandæ gloriam quærere, & sic jussum incendium credebatur. Ergo abolido rumor subdidit reos, & quæstissimis pœnis affecit, quos per flagitia invisos, vulgus Christianos appellabat.

Tacit. L. 15. Annal.

Coff. [P. SILIO NERVA,
[J. ATTICO VESTINO.

Alteram S. Petrus Romæ ex Marmertino carcere dat Epistolam. Postremis S. Paulus literis honorat Timotheum.

Petrus A. XXV. M. 1. D. IX.
fuit temporibus Tiberii Cæsaris,
& Caii, & Tiberii Claudi, &
Neronis: à consulatu Vinicii &
Longini, usque Nervæ & Veri,
alias Vestini. Passus autem cum
Pauto die. III. Cal. Jul., Coff.
supradictis, imperante Nerone.

U.C.	Æ.V.	N.I.	P.C.
818.	65.	12.	37.
Urbis condita.	Ære vulgaris.	Neronis Imperatoris.	à Passione Christi.

Cat. Ant. Pont. Rom. apud Henfchen. tom. I. April.

Hic ergo: (Paulus:) XIV. alias XII. Neronis anno, eodem die, quod Petrus Romæ pro Christo capite truncatus, sepultusque est in via ostiensi anno post Passionem Domini trigesimo septimo.

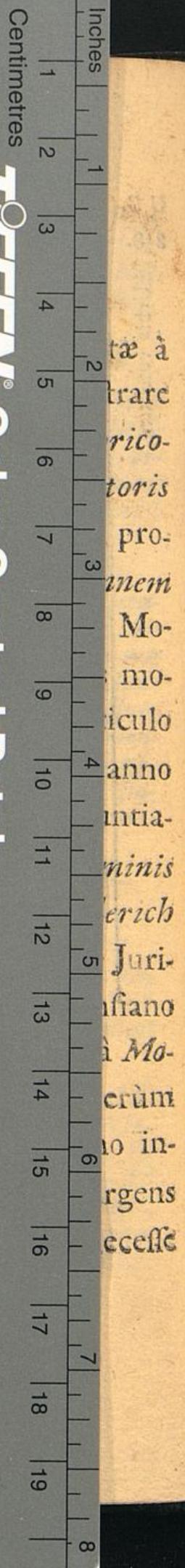
S. Hiero. L. de script. Eccl. C. 7.
Bellum contra Romanos suscipe-re, solus florus nos compulit ma-lens semel universos, quam paulatim perire. Itaque secundo anno, postquam is venit procurator ius provinciam, duodecimo vero Nero-nis imperii, bellum id coeptum est quod tempore quanta vel coacti fecimus, vel perpepsi sustinuimus, exinde cognoscere poterunt, qui dignabuntur legere libros à nobis con-scriptos de bello Judaico.

Joseph. L. 20. Ant. C. 9.

O. A. M. D. G.

L. B.

Rationem nunc reddere oportet adornatæ à nobis Chronologiæ sacræ, cāmique notis illustrare criticis, oppositi utique *observationibus historicochronologicis*, quæ de annis Christi Salvatoris priori anno Moguntiæ typis *Andree Craij* prodierunt, quarumve Authorem esse D. Joannem Jung Historiæ Ecclesiasticæ in Universitate Moguntina Professorem, suspicor firmiori nixus motivo, ac Vir ille modestissimus, dum in fasciculo undecimo Ephemeridum Ecclesiasticarum anno proximè lapso editarum, me orbi literario denuntiavit tanquam indubitatum Authorem *Speciminis Animadversionum in Fratribus Philippi Hedderich dissertationem Juris Ecclesiastici Germanici de Juri bus Ecclesiæ Germanicæ in Conventu Emiano explicatis &c.*, ubi & me humanitatis cauiā *Mönachum Franciscanum* appellare dignatur; verū cùm variæ hactenus, ut fertur, Typographo injectæ fuerint remoræ, nec moram patiatur urgens negotium, in tempus magis opportunum necesse est differre propositum.

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

Rationem nobis Chor criticis, opp *chronologici* priori anno dierunt, qu *Jung Histori* guntina Pro tivo, ac Vi undecimo proximè lapt vit tanquam *Animadver* dissertatione bus Ecclesi explicatis & *nachum Fr* cùm variæjectæ fuerint negotium, est differre